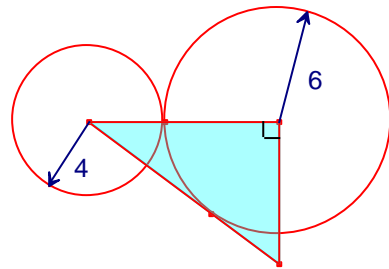
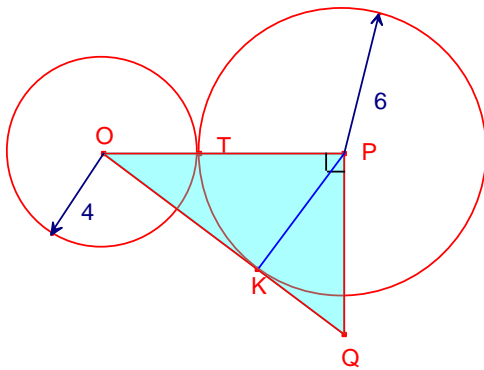

Problemes de Geometria per a l'ESO 470

4691.- La figura està formada per dues circumferències tangents exteriors de radis 4, 6. Calculeu l'àrea del triangle rectangle ombrejat.

Solució:

Teorema Pitagores OKP

$$OK=8$$

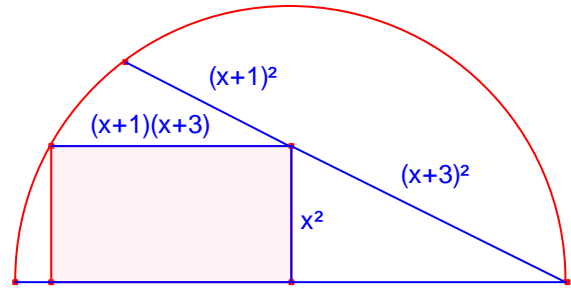
Els triangles rectangles OKP, PKQ són semblants

$$PQ/6=10/8$$

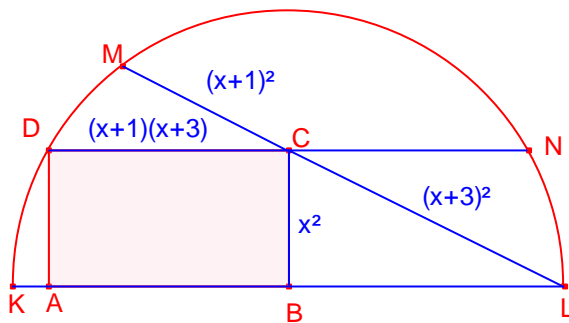
$$PQ=15/2$$

$$[OPQ]=\frac{1}{2}OP \cdot PQ=75/2$$

4692.- La figura està formada per un semicercle que conté un rectangle i una corda.
 Calculeu el valor x

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ de costats $\overline{AB} = (x + 1)(x + 3)$, $\overline{BC} = x^2$

Aplicant la potència de C respecte de la circumferència de diàmetre $\overline{KL}$:

$$\overline{DC} \cdot \overline{CN} = \overline{MC} \cdot \overline{LC}$$

$$(x + 1)(x + 3) \cdot \overline{NC} = (x + 1)^2(x + 3)^2$$

$$\overline{NC} = (x + 1)(x + 3)$$

Aleshores, B és el centre del semicercle.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle CBL$:

$$\overline{BL} = \overline{BD} = \sqrt{(x + 3)^4 - x^4} = \sqrt{12x^3 + 54x^2 + 108x + 81}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BCD$:

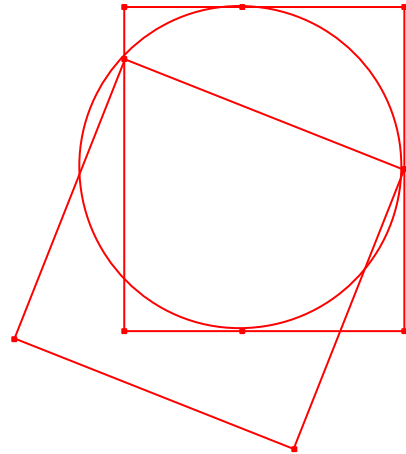
$$(x + 1)^2(x + 3)^2 + x^4 = 12x^3 + 54x^2 + 108x + 81$$

$$x^4 - 2x^3 - 16x^2 - 42x - 36 = 0$$

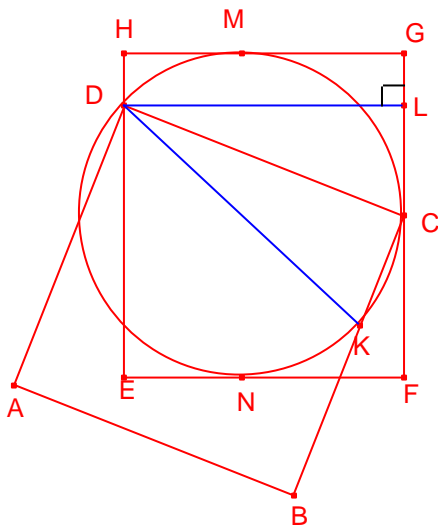
Resolent l'equació:

$$x = 6$$

4693.- La figura està formada per un quadrat, un rectangle i un cercle que se superposen parcialment. Un vèrtex quadrat coincideix amb un punt de tangència del rectangle i el cercle. Demostreu que l'àrea del quadrat és igual a la del rectangle.

Solució:

$$AB=BC=c$$

$$CG=GM=a$$

$$CF=NF=b$$

$$MH=NE=d$$

$$\text{angleDCL}=\text{angleDKC}$$

Els triangles DLC, DCK semblants

$$(a+d)/c = c/(a+b)$$

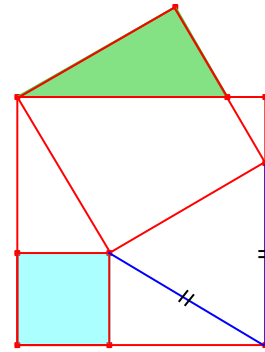
$$(a+d)(a+b)=c^2$$

$$[ABCD]=c^2$$

$$[EFGH]=(a+d)(a+b)$$

$$[ABCD]=[EFGH]$$

4694.- La figura està formada per tres quadrats.
 Calculeu la proporció entre l'àrea blava i l'àrea verda.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Els triangles rectangles $\triangle GDC, \triangle JBC$ són iguals.

Aleshores, $\overline{CE} = \overline{CJ} = \overline{EJ}$

El triangle $\triangle CEJ$ és equilàter.

$\angle BDJ = 60^\circ, \overline{CE} = 2$

Aplicant el teorema de Tales al triangle rectangle $\triangle GDC$:

$$\overline{DG} = \sqrt{3}$$

Els triangles rectangles $\triangle GDC, \triangle GFK$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

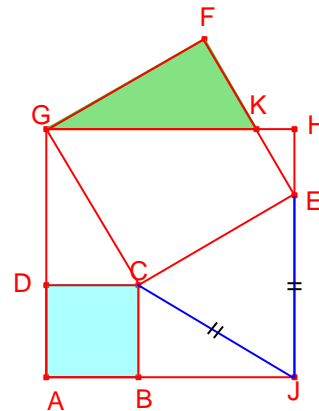
$$\frac{\overline{FK}}{1} = \frac{2}{\sqrt{3}}$$

L'àrea del triangle rectangle $\triangle GFK$ és:

$$S_{GFK} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}}$$

La proporció entre l'àrea del quadrat i l'àrea del triangle rectangle $\triangle GFK$ és:

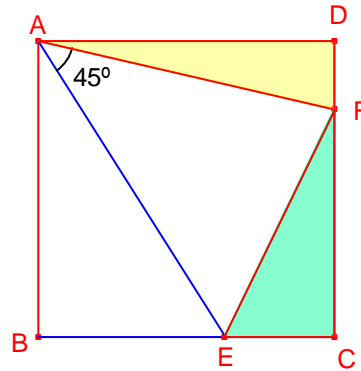
$$\frac{S_{ABCD}}{S_{GFK}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

4695.- La figura està formada per un quadrat i dos segments que formen 45° .

Proveu que

$$\frac{S_{ECF}}{S_{ADF}} = \frac{2 \cdot \overline{BE}}{\overline{BC}}$$

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga $\overline{CE} = x, \overline{CF} = y$

Siga $\alpha = \angle BAE, \angle DAF = 45 - \alpha$

$$\overline{BE} = 1 - x, \overline{DF} = 1 - y$$

$$\tan \alpha = 1 - x, \tan(45^\circ - \alpha) = 1 - y$$

$$1 - y = \tan(45^\circ - \alpha) = \frac{\tan 45^\circ - \tan \alpha}{1 + \tan 45^\circ \cdot \tan \alpha} = \frac{1 - (1 - x)}{1 + 1 - x} = \frac{x}{2 - x}$$

$$y = 1 - \frac{x}{2 - x} = \frac{2(1 - x)}{2 - x}$$

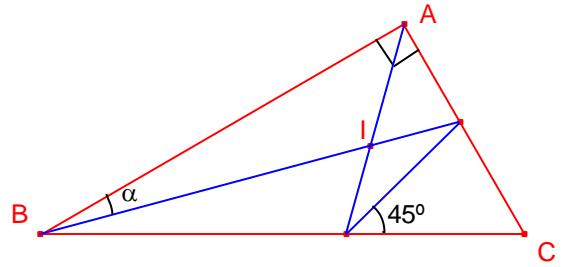
$$S_{ECF} = \frac{1}{2}xy = \frac{1}{2} \frac{2x(1 - x)}{2 - x}$$

$$S_{ADF} = \frac{1}{2}(1 - y) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{2(1 - x)}{2 - x} \right) = \frac{1}{2} \frac{x}{2 - x}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ECF}}{S_{ADF}} = \frac{\frac{2x(1 - x)}{2 - x}}{\frac{x}{2 - x}} = 2(1 - x) = \frac{2 \cdot \overline{BE}}{\overline{BC}}$$

4696.- En la figura, el triangle $\triangle ABC$ és rectangle
 $A = 90^\circ$.
 El punt I és l' incentre del triangle.
 Calculeu la mesura de l'angle α

Solució:

Per ser el punt I l' incentre $\angle CBF = \angle ABF = \alpha$

Aplicant la propietat de la bisectriu:

$$\frac{\overline{CF}}{a} = \frac{b - \overline{CF}}{c} = \frac{b}{a+c}$$

$$\overline{CF} = \frac{bc}{a+c}, \overline{AF} = \frac{bc}{a+c}$$

La bisectriu de l'angle recte del triangle $\triangle ABC$ talla la circumferència circumscrita en el punt M .

$$\overline{BM} = \overline{CM} = \frac{\sqrt{2}}{2}a$$

$$\angle AEF = 2\alpha$$

$$\angle AMC = 2\alpha$$

Aleshores, els segments $\overline{EF}, \overline{MC}$ són paral·lels.

Els triangles $\triangle AEF, \triangle AMC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{EF}}{\sqrt{2}} = \frac{bc}{a+c}$$

$$\frac{\overline{EF}}{a} = \frac{bc}{a+c}$$

$$\overline{EF} = \frac{ac}{a+c} \frac{\sqrt{2}}{2}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ECF$:

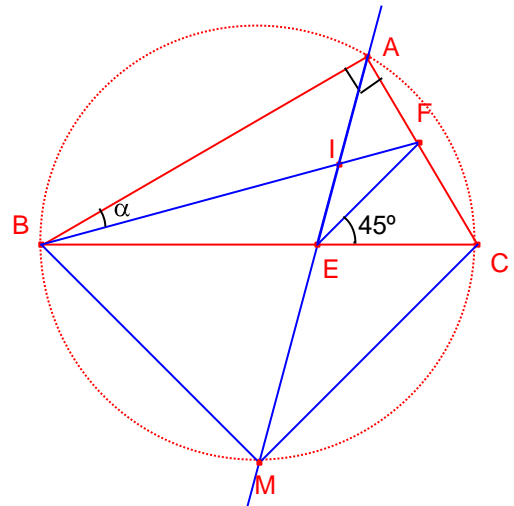
$$\frac{\frac{ac}{a+c} \frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{c}{a}} = \frac{\frac{ab}{a+c}}{\frac{\sqrt{2}}{2}}$$

Simplificant:

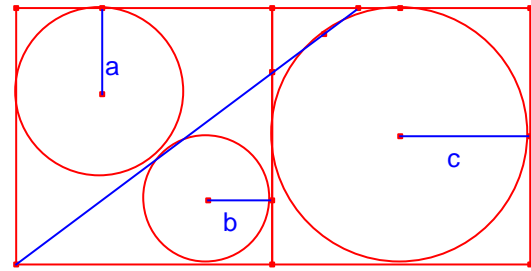
$$a = 2b$$

$$\text{Aleshores, } 2\alpha = 30^\circ$$

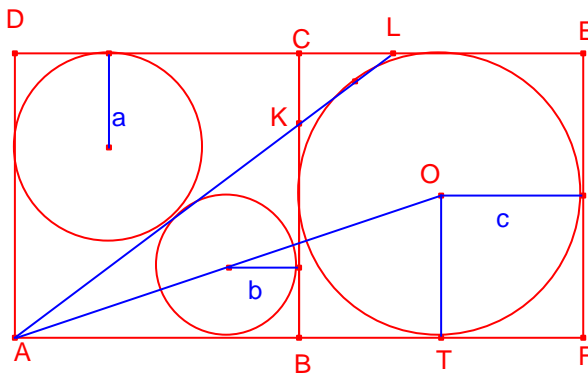
$$\alpha = 15^\circ$$

4697.- La figura està formada per dos quadrats iguals i tres circumferències de radis a, b, c .
 Calculeu les proporcions $a : b : c$

Solució:

$$AB=2$$

$$c=1$$

$$\text{angle}OAT=x$$

$$\text{angle}LAT=2x$$

$$\tan x=1/3$$

$$\tan(2x)=3/4$$

$$AK/2=3/4$$

$$BK=3/2, AK=5/2$$

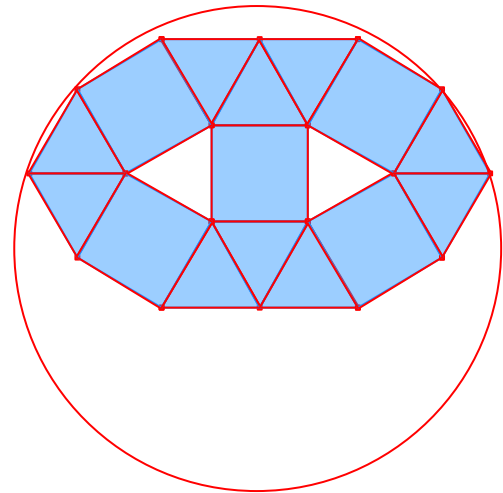
$$b=(AB+BK-AK)/2=1/2$$

Els triangles ABK, LDA semblants

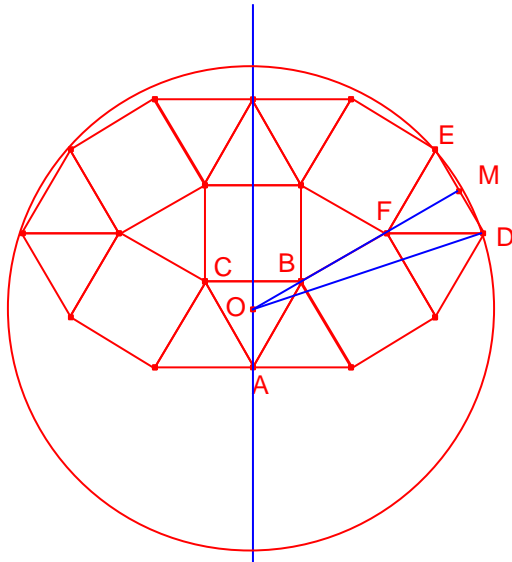
$$a/b=AD/BK=4/3$$

$$a : b : c = 4 : 3 : 6$$

4698.- La figura està formada per un cercle que conté triangles equilàters i quadrats. Calculeu la proporció entre l'àrea del cercle i l'àrea ombrejada.

Solució:

Siguen els triangles equilàters $\triangle ABC, \triangle DEF$ de costat $\overline{AB} = 1$

El centre de la circumferència és el baricentre del triangle equilàter $\triangle ABC$

Siga $\overline{OD} = r$ el radi.

Siga M el punt mig del costat $\overline{DE}$

$$\overline{OM} = \overline{OB} + \overline{BF} + \overline{FM} = \frac{\sqrt{3}}{3} + 1 + \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{6 + 5\sqrt{3}}{6}$$

$$\overline{DM} = \frac{1}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OMD$:

$$r^2 = \left(\frac{6 + 5\sqrt{3}}{6}\right)^2 + \frac{1}{4} = \frac{5}{3}(2 + \sqrt{3})$$

L'àrea del cercle és:

$$S_{\text{cercle}} = \pi r^2 = \frac{5\pi}{3}(2 + \sqrt{3})$$

L'àrea ombrejada està formada per cinc quadrats i 10 triangles equilàters de costat 1.

La seua àrea és:

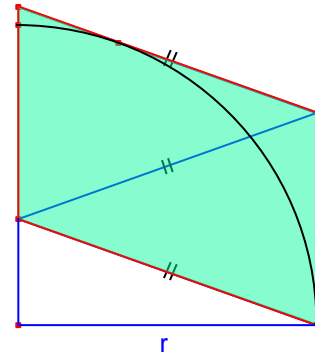
$$S_{\text{ombrejada}} = 5 \cdot 1^2 + 10 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot 1^2 = \frac{5}{2}(2 + \sqrt{3})$$

La proporció d'àrees és:

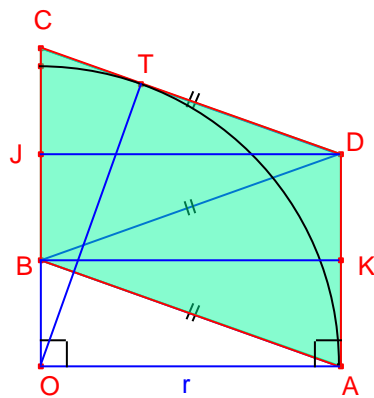
$$\frac{S_{\text{cercle}}}{S_{\text{ombrejada}}} = \frac{\frac{5\pi}{3}(2 + \sqrt{3})}{\frac{5}{2}(2 + \sqrt{3})} = \frac{2\pi}{3}$$

4699.- Un quadrilàter verd del qual dos costats són tangents a un quadrant de radi r . Calculeu la seua àrea

Solució:

ABCD paral·lelogram

$$OB=a, AD=2a$$

$$DA=DT=2a$$

Els triangles BOA, CTO, CJD iguals

$$CT=OB=a$$

$$AB=CD=2a+a=3a$$

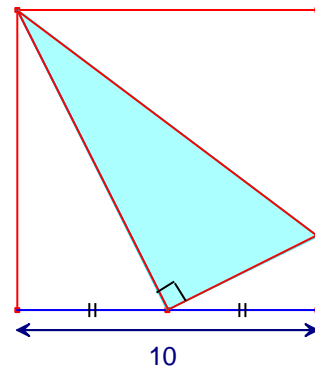
Teorema Pitagores BOA

$$(3a)^2=r^2+a^2$$

$$a=(\sqrt{2}/4)r$$

$$[ABCD]=2a \cdot r=(\sqrt{2}/2)r^2$$

4700.- La figura està formada per un quadrat de costat 10 que conté un triangle rectangle. Calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Els triangles rectangles $\triangle DAM$, $\triangle MBN$ són semblants i de raó 2 : 1

$$\overline{MN} = \frac{1}{2} \overline{DM}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DAM$:

$$\overline{DM} = 5\sqrt{5}$$

L'àrea del triangle ombrejat és:

$$S_{DMN} = \frac{1}{4} \overline{DM}^2 = \frac{125}{4}$$

